

Referat

Referat fra brugerrådsmøde med Svaneke havn den 31. oktober 2017 kl. 16.00-17:30. Mødet blev afholdt på Svaneke havnekontor.

Deltagere:

Svaneke Sejlklub v/Jens Skov
Erhvervet på havnen v/Kim Rømer
Fællesrådet v/Jesper Vigel
Bomlauget v/Morten Gornitzka
Byforeningen Svaneke Venner v/Eigil V. Jensen

Leder af erhverv og beredskab Palle K. Tourell
Havnekoordinator Jakob Jensen
Havnefoged Jan Ole Elleby
Havneadministrator Ea Krogstrup (referent)

1. Godkendelse af dagsorden

Referat:

Dagsordenen blev godkendt.

2. Næste mødedato

Forslag:

Tirsdag den 30. oktober 2018 kl. 16:00

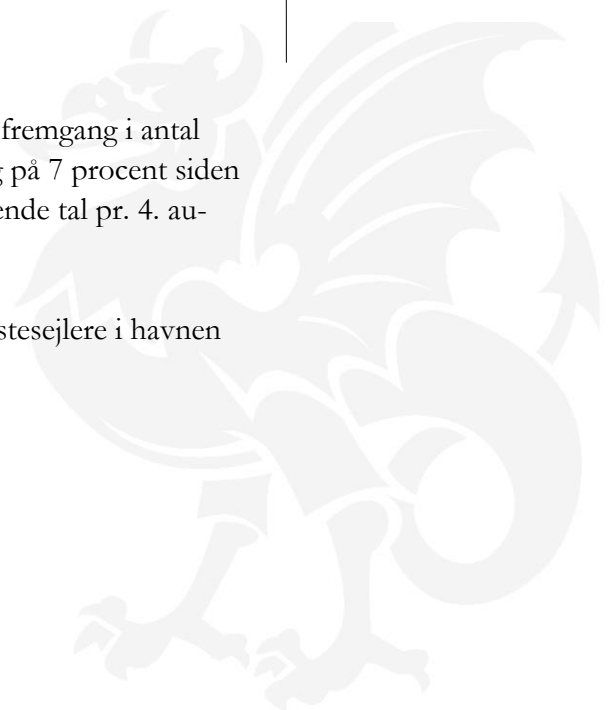
Referat:

Forslaget blev godkendt.

3. Statistik for sæsonen 2016

Igen i går har de bornholmske havne oplevet en flot fremgang i antal overnatninger. Samlet set er der tale om en fremgang på 7 procent siden 2016 og på hele 14 procent siden 2015 (sammenlignende tal pr. 4. august).

For Svaneke kan der konstateres 10 procent flere gæstesejlere i havnen end i 2016 – og det på trods af den dårlige sommer.

Pr. 4. august 2015	Antal overnatninger	Pr. 4. august 2016	Antal overnatninger	Pr. 4. august 2017	Antal overnatninger
Allinge	1.839	Allinge	1.895	Allinge	1.870
Gudhjem	827	Gudhjem	882	Gudhjem	786
Hammer	690	Hammer	865	Hammer	1.011
Hasle	1.051	Hasle	1.217	Hasle	1.360
Nørrekås	2.439	Nørrekås	2.498	Nørrekås	2.747
Sandvig	190	Sandvig	208	Sandvig	132
Svaneke	973	Svaneke	934	Svaneke	1.027
Tejn	680	Tejn	711	Tejn	964
I alt	8.689	I alt	9.210	I alt	9.897

Hovedparten af gæstesejlerne kommer fra Danmark, Tyskland, Sverige og Polen – med ca. 3.500 sejlere fra Danmark og ca. 3.500 sejlere fra Tyskland som de største grupper.

For at stimulere den øgede interesse fra tyske og polske sejlere, som Bornholm har oplevet de seneste år, har Bornholms Regionskommune engageret sig som partner i EU-projektet South Coast Baltic. Projektet har et samlet budget på 18 mio. kr., der betyder, at kommunen får mangedoblet de ca. 100.000 kr., der i dag er afsat til markedsføring af havnene. Sammen med polske, tyske og litauiske samarbejdspartnere får vi nu en fælles markedsføringsindsats, som har til formål at øge sejlerturismen i den sydlige del af Østersøen med 20 procent over de næste 3 år.

Referat:

Jakob Jensen gennemgik tal og tendenser. Gæstesejlerne er generelt blevet bedre til at benytte havnens rabatordninger, hvorfor man ikke kan se en lige så stor stigning i indtægter som i antal overnatninger. Havnen arbejder dog ikke ud fra et snævert fokus på havnelejeindtægter, men i stedet med et bredere perspektiv, hvor det vigtige er at skabe et spændende liv på havnen, som vil tiltrække turister, der lægger deres penge i områdets butikker, restauranter, cafeer, m.m.

Brugerne understregede vigtigheden af at understøtte den positive udvikling på havnen med løbende investeringer i udviklingstiltag og servicefaciliteter. De udviklingstiltag, der har været på Svaneke havn, har haft afgørende betydning for den positive udvikling, som er kommet hele byen til gode gennem de sidste år. Brugerne understreger, at investeringerne i udvikling af Svaneke Havn må ikke stoppe. Der er et stort behov for flere toiletfaciliteter og for at fortsætte med at skabe gunstige rammer for aktiviteter på området fra Gruset og helt ud til Røgeriet.

4. Status for 2017

Vaterlisten på østkajen, der bærer alle y-bommene, er skiftet til en ren stål løsning, som sikrer styrke og lang levetid.

Rengøringen af havnens toiletter og badefaciliteter er opgraderet, og havnen har også bekostet en opgradering af rengøringsniveauet på de offentlige toiletter på havnen.

Referat:

Brugerne synes også, at løsningen på østkajen er blevet god – og billigere end en ny vaterliste i træ.

På trods af at havnen har valgt at bruge eget personale og flere ressourcer på rengøringen af havnens offentlige toiletter, må man konstatere, at den underkapacitet der er på toiletterne i byen pt. betyder, at det er meget svært at sikre et tilfredsstillende rengøringsniveau.

BRK har desuden investeret 3,5 mio. kr. i en wifi-løsning på de kommunale havne i år. Dette har været meget efterspurgt og vurderes af brugerne til at være et stort serviceløft på havnene.

5. Budget 2018

Med godkendelsen af budgettet for 2018 lyder puljen til anlæg, havne på ca. 2 mio. kr., samt ekstraordinært 3 mio. kr. til sikkerhedsforanstaltninger og vedligehold af de kommunale havne uden for Rønne (1,5 mio. kr. i 2018 samt 1,5 mio. kr. i 2019).

Driftsbudgettet for 2018 er fremskrevet i henhold til pris- og lønreguleringen, hvilket betyder, at nettobudgettet til drift af de kommunale havne er uændret i 2018 på ca. 2,8 mio. kr. Dette betyder, at der kan anvendes driftsmidler for ca. 2,8 mio. kr. mere end havnene har indtægter.

Taksterne er for langt de fleste ydelser fremskrevet på tilsvarende vis, nogle dog afrundet til hele/runde tal.

Taksten for gæstende TS skibe (ældre danske brugsfartøjer) er efter et prøve-år ændret, så skibene ikke betaler for de første 3 døgn de ligger i havnen.

Efter en indfasning er elforbrug for fastliggende lystbåde i 2018 indeholdt i taksten bådpladslejen. Ændringen er muliggjort uden forhøjelse af fastligger-taksterne ved at kommunen har gennemført projekter til reduktion af havnenes elforbrug med etablering af varmepumper og LED-lys. Dette arbejde fortsætter, og der forventes en yderligere reduktion af elforbruget på havnene.

Referat:

Jakob Jensen orienterede. Når alle brugermøder er afholdt, foretages en prioritering af driftsmidlerne for 2018. Prioriteringen vil blive sendt ud til brugerrådet, som så har mulighed for at komme med høringssvar.

6. Forslag til vedligeholdelse og anlæg 2018

- a) Svaneke Sejlklub: Flydebro til joller. Status og plan for færdiggørelse. Vi vil gerne tilbyde at være med til at få det udformet mest hensigtsmæssigt.

Havnens bemærkninger: Tegning af den planlagte bro er vedlagt som bilag til dagsordenen.

Referat:

Jakob Jensen orienterede om årsagerne til forsinkelsen i projektet: Først kunne der ikke skaffes egetræ, og dernæst blev broen en del af et lystfiskerprojekt, der fortsat afventes afklaring på. Den vedhæftede tegning blev drøftet. Brugerne synes det så godt ud, men der var umiddelbart bekymring for længden af broen. Havnen vil kigge på, om broen kan være 2-3 meter kortere, eller om der er mulighed for at flytte både, så der ligger en kort båd på den sidste bomplads.

- b) Svaneke Sejlklub: Ønske om påsætning af tørreskab/rum på Juniorernes opbevaringsrum, i det østlige hjørne i daglig tale "p...ekrogen".

Havnens bemærkninger: Havnen er positiv overfor et tørreskab, men det vurderes, at der kræves byggetilladelse. Alternativt har havnen gode erfaringer med opstilling af affugtere i u-isolerede rum til tørring af redningsveste, m.m.

Referat:

Sejlkubbens har behov for at kunne hænge våde veste til tørre et andet sted end i Spilhuset, når klubbens unge brugere har været på vandet. Be-

hovet vurderes at kunne dækkes med et skab med netsider. Klubben får tegnet en skitse af skabet, som havnen kan kigge på.

c) Svaneke Sejlklub: Ophalerspillet bør fjernes.

Havnens bemærkninger: Havnen er enig i, at spillet ikke skal ligge og flyde, og at det bør køres væk, indtil der eventuelt bliver mulighed for en flot formidling af beddingsspillet.

Referat:

Brugerne er enige.

d) Svaneke Sejlklub: Lyssituationen på Østkajen, fint med nødlamperne, men måske en mindre kraftig løsning på sigt.

Havnens bemærkninger: Byggepladslýset er klart en nødbelysning, som skal fjernes, når den endelige løsning er på plads. Kommunens energimedarbejder arbejder pt. på to alternativer; nye LED lamper i de eksisterende standere eller lavt-siddende lys inspireret af byggepladslýset.

Referat:

Brugerne var enige om, at det er godt, at der er kommet lys på kajen, og synes det er fint, at BRK arbejder videre med et alternativ til de høje master. Det er ønskeligt, at de eksisterende master ombygges med ny LED indsats.

e) Svaneke Sejlklub: Den overordnede holdning er at den største prioritet bør være et vedligehold af havneværkerne der sikrer havnens eksistens lang tid fremover.

Havnens bemærkninger: Både på drifts- og anlægssiden er sikring af havneværkerne, næst efter personsikkerhed, højeste prioritet.

Referat:

Bruger udtrykte tilfredshed med prioriteringen.

f) Svaneke Sejlklub: Forhold omkring bådpladser, status for rokade af fiskerbåde, ibrugtagning af ”fiskerbroen”, etablering af ”lazy-lines”, samt mulighed for at disse kan udstyres med rød/grøn skilte som tidligere sat i udsigt.

Havnens bemærkninger: Der er udarbejdet et oplæg til faste pladser i hele inderhavnen, men på grund af langtidssygemelding i havnegruppen er havnen ikke endeligt på plads med planen.

Referat:

Så snart havnegruppen igen er fuldtallig, genoptages arbejdet med roka-den og tildelingen af bådpladser. I den forbindelse vil alle brugere blive tilbudt en fast plads og der vil blive opsat rød/grønne skilte til brug i havnen.

- g) Svaneke Sejlklub: Etablering af bad i det nye toiletrum, afløbet er jo forberedt.

Havnens bemærkninger: Årssagen til, at der ikke er blevet etableret bad fra starten, er, at det bør vurderes, om havnens eneste handikapproilet (og eneste toilet i den sydlige del af havnen) kan være optaget af badning. Havnen hører gerne brugerrådets vurdering af dette.

Referat:

Størstedelen af brugerne var usikre på, om det er en god løsning at etablere et bad i toiletrummet. I dag henvises der til toilettet af eksempelvis pølsevognen, og jolleklubben bruger toilettet til omklædning. Der var enighed om, at hvis der skal etableres bad, så skal badning kun tillades i et bestemt tidsrum på dagen – f.eks. om morgenen. Det blev besluttet at afvente en ny drøftelse i sejlklubben, hvor cykelvejsprojektets eventuelt øgede toiletkapacitet indgår, inden der træffes beslutning om etablering af bad i toiletrummet.

- h) Svaneke Sejlklub: Forslag fra medlem: kogeplader til gæstesejlere i Sejlerstuen.

Havnens bemærkninger: Havnen synes, at det er et godt forslag og indkøber forsøgsvis et bordkomfur med 2 plader. Der vil muligvis være behov for at opsætte en emhætte også.

Referat:

Visse brugere var af den holdning, at man i stedet burde etablere et udendørskøkken. Denne mulighed overvejes, inden der træffes beslutning om at anskaffe sig kogeplader til sejlerstuen.

- i) Svaneke Sejlklub: Oliespild i havnen, alt for ofte oliefilm omkring bådene på Østkajen, enkelte gange med kraftig diesellugt.

Havnens bemærkninger: Beredskabet har været inde over sagen, og årsagen er identificeret. Kilden til forureningen er nu udbedret.

Referat:

Brugerne udtrykte tilfredshed med håndteringen af sagen.

- j) Svaneke Sejlklub: Vi støtter Handelstandsforeningens ønske om en løsning/afhjælpning af P-forholdene på havnen og dens tilstødende områder. Opmærkning måske et stykke af vejen, måske mere kreative løsninger en hvide streger over det hele?

Havnens bemærkninger: Kommunen arbejder pt. med en parkeringsstrategi. Når dette arbejde er så langt, at der kan defineres rammer for konkrete tiltag på Svaneke havn, udsendes dette til brugerrådet, og der kan afholdes et ekstraordinært brugerrådsmøde om emnet.

Referat:

Brugerne ønskede taget til referat, at de satte pris på den indsats havnen har gjort med støvbinding - ikke mindst efter at Vejvirkomheden er begyndt at vedligeholde arealet med knust sandsten i stedet for Årdsdalegrus. Erhvervet på havnen gjorde dog klart, at det snart ikke kan vente længere på en fremsynet løsning. Der kæmpes med alvorlige støvproblemer inde i butikkerne som en følge af manglende handling fra kommunens side. Flere forskellige aktører i byen er gået sammen for at drøfte en løsning, da problemet er yderst presserende.

Der er truffet beslutning i Center for Teknik & Miljø om, at denne sag er overdraget til Vejmyndigheden, men havnen har en stor interesse i at få styr på parkering- og trafikforholdene. Da der blev afholdt brugerrådsmøde i 2016, lovede Vejmyndigheden en afklaring i løbet af en uge.

- k) Svaneke Sejlklub: Havnens Dag: Den overordnede opfattelse som jeg fik af deltagerne er at det var en fin dag. Som bør gentage, med udgangspunkt i årets arrangement, men med tilpasninger. JS inkalder til evaluerings/idemøde. Tak til BRK personalet for indsats og tålmodighed.

Havnens bemærkninger: Se pkt. 8 Vild med Vand.

Referat:

Brugerne tager initiativ til, at Svaneke er med igen.

- l) Fællesrådet: Parkeringsforhold på Svaneke Havn og Gruset. Aslæftring eller OB på disse arealer, sammenholdt med opstregede parkerings båse, vil uden tvivl bibringe ekstra parkeringspladser. Og vi må

vel konstatere, at dette er der brug for i Svaneke og for den skyld på Havnen.

- m) Fællesrådet: Busser og turistbussers forhold på P-pladsen ved Gruset/Svanereden. Vi er nødt til, at forbedre dette, hvis busserne i fremtiden stadig vil besøge Svaneke. Betragt dette som et oplæg, til en diskussion i brugerrådsgruppen.

Havnens bemærkninger: Kommunen arbejder pt. med en parkeringsstrategi. Når dette arbejde er så langt, at der kan defineres rammer for konkrete tiltag på Svaneke havn, udsendes dette til brugerrådet, og der kan afholdes et ekstraordinært brugerrådsmøde om emnet.

Referat:

Se punkt j).

- n) Svaneke Venner: Vores ”gamle” forslag igen:

1. Ombygning af Østrekaj - fjerne betonen ”gl dage” 2 niveauer i stedet for en høj kaj
2. Genetablere broen fra Østrekaj ud til ”molehoved-ø” - broen forsvandt i stormen nytår 1978/79
3. Genetablere den gamle havnekran på ”Peterkajen” (Narkokajen)
4. Genetablere den lille gamle bedding i det nordvestlige hjørne i inderbassinet - hvor bl.a. barken Svanen blev søsat fra
5. Fjerne asfalt der er ovenpå brostensbelægning på havnekajer mm
6. Genetablere fjernede granit pullerter
7. Betonmuren / støttemuren (den er nord for ”Karamelleriet) – langs en lille del af Havnebryggen til Storegade/Peter F. Heerings Gade krydset – ombygge betonmuren til granitmur.
8. (Det er ved den gamle ”Dampskibskaj”- Østbornholmske) – det blev lavet da man udvidede yderbassinet ”mellembassinet” mod nord. - P.gr.a de nye større dampere fra Østbornholmske.
9. Genetablere de 2 malede dannebrogflag på den gamle redningsstations port. Gruset 3

Havnens bemærkninger: Havnen deltager fortsat gerne i en arbejdsgruppe, jf. referat af sidste års ordinære brugerrådsmøde.

Referat:

Svaneke Venner vil genoptage arbejdet med at få igangsat en arbejdsgruppe nu, hvor der er afklaring på forholdene omkring saunaen. Det

blev drøftet, at man bør være opmærksom på følgevirkningerne af klimaforandringerne, hvis man skal tilbageføre Østkajen. Det er vigtigt at finde den præcise højde og vurdere ulemper ved højvande.

o) Svanekes Venner: Midler til renovering / vedligeholdelse af Havnekontoret / Turistinformationen i 2018.

Havnens bemærkninger: Bygningen trænger hårdt til at blive renoveret. Det var planen, at alle kommunens bygninger skulle samles under Kommunale Ejendomme og indsatsen styrkes, men dette er ikke sket. Kommunen vil få udarbejdet et renoveringsprojekt, der vil indgå i næste års prioritering af drifts- og anlægsmidler.

Referat:

Havnen vil kontakte Center for Ejendomme og Drift og få en status på aftalen om centerets overtagelse af havnens bygninger. Hvis overdragelsen ikke sker meget snart, må havnen få udarbejdet et projekt på denne bygning, eftersom der er store problemer med frostsprængte mursten m.v.

p) Svanekes Venner: Behov for flere toiletter på havnen.

Havnens bemærkninger: Cykelvejsprojektet arbejder forsat på etableret flere toiletter på Svaneke havn.

Referat:

Brugerne accepterede at afvente cykelvejsprojektet.

q) Svanekes Venner: Cykelparkering – måske i den sydlige del ”på klippeområdet” (nede på inderhavnsområdet) tæt på støttemuren langs Havnebryggen – ca. udfør Havnebakken.

Havnens bemærkninger: Vi vil forelægge forslaget til cykelvejsprojektet. Hvis forslaget ikke det kan blive en del af dette, så vil det i stedet indgå i prioriteringen af drifts- og anlægsmidler i 2018.

Referat:

Der kommer muligvis en løsning på dette som en del af cykelvejsprojektet – ellers må havnen tage det op.

r) Svanekes Venner: Skal vi / tør vi tale om studepladser på havnen?

Havnens bemærkninger: Det der var administrationsgrundlaget for studepladser m.m. ved sidste brugermøde - fastlagt efter den politiske be-

handling af regler for torve og pladser i 2015 - er forsat uændret. Overordnet set er der pt. ikke restriktioner på muligheden for at lave pop-up butikker m.m. Der er siden 2015 sket det, at der er kommet ny lovgivning for vejarealer, og havneadministrationen arbejder på et oplæg til en fornyet politisk behandling af regler for torve og pladser.

Referat:

Brugerne ønsker indførelse af minimumskrav til stadepladsholdere. Det skal f.eks. være muligt at stille krav til udseendet på de stadepladser, der indgås kontrakt med, således at havnen ikke bliver fyldt op med campingvogne og tombolaer, der ikke passer ind i stemningen på den gamle granithavn. De ønsker også, at der stilles krav om, at man ikke kun kan opstille en vogn i sommermånederne, men at der arbejdes på at understøtte dem, der er aktive på havnen i en større del af året.

Brugerne tilkendegav, at der skal stilles højere krav til de private virksomheder, der etablerer offentlige borde og siddepladser på havnen. De foreslår tydelig skiltning af, at dette er et offentligt område, som alle har ret til at benytte.

Havnen kunne fortælle, at den i 2017 har underkendt ”inventar” og meddelt flere virksomheder, at de skal søge byggetilladelse. En del af arealet har haft status af forsøgsordning i 2017 og vil blive evalueret, inden næste sæson går i gang. I den sammenhæng vil det helt naturligt blive indskærpet, at offentlige borde og stole tydeligt skal udskilles sig fra de arealer, som virksomhederne betaler udeserveringstakst for.

Når drifts- og anlægsmidler er prioriteret ultimo 2017/primus 2018, udsendes der information om prioriteringerne til brugerrådene.

7. Affaldshåndtering

I juli måned godkendte Miljøstyrelsen nye affaldsplaner for alle de kommunale havne på Bornholm for perioden 2017-20.

Der er i 2017 afsat 48.000 kr. til affaldshåndtering på Svaneke Havn.

Kommunen overvejer at indkøbe et mobilt anlæg til håndtering af sort spildevand til hver af de større kommunale havne, så den enkelte bådejer kan få tømt sin holding-tank, når de ligger i havnen.

Referat:

De fælles containerløsninger, der er kommet, betyder flere tømninger og færre containere på havnen. Der var enighed om, at det fungerer fint. Jakob Jensen orienterede om behovet for en brugervenlig tømning af holding-tanke.

8. Vild med Vand

Projektet Vild med Vand er et samarbejde mellem Dansk Sejlunion og Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID), som har til formål at tiltrække flere nye brugere af de danske havne. I 2017 tilsluttede Hasle og Svaneke havn sig projektet og blev Vild med Vand havne. De to bornholmske havne afholdt med stor succes Havnens Dag, der trak en imponerende mængde gæster til de mange aktiviteter på vand og på land. Havnen ønsker at sige tak til brugerrådet for en fantastisk flot indsats omkring Vild med Vand projektet og afvikling af Havnens Dag.

Referat:

Se punkt k).

9. Eventuelt Referat:

Status på arbejdet med etablering af en sauna på havnen er, at havnen og planafdelingen har holdt møde med saunagruppen for ca. en uge siden. Den ønskede placering ligger uden for et byggefelt, hvorfor der skal en ny lokalplan til. Havnen har tilkendegivet, at byggeriet skal indpasses og ikke være så højt, som de seneste skitser viser.

Svaneke Sejlklub er meget interesseret i ekstra lokaler på havnen, hvis der pludselig skulle blive noget ledigt – f.eks. i den grønne bygning. Klubben har efterhånden mange aktive børn og kunne godt bruge lidt indendørs plads.

Brugerne ønskede afklaring af, om erhvervsfiskere har ret til at have en jolle liggende på havnen. Der ligger nemlig flere joller og flyder rundt omkring. Havnen oplyste, at erhvervsfiskere, der har joller med erhvervsfisker nummer på, i de fleste tilfælde har ret til at have jollerne liggende på havnen uden at skulle betale ekstra for dette.

Bilag A: Tegning af flydebro til joller.